

IV 61
Kopierad

Walda Sanger och Wilar

utgifna af

Sällskapet

Svenska Folkskolans Vänner

Första samlingen:

I.

- Öfvert land af . . . Joh. Ludw. Runeberg.
- Hjörneborgarnes marsch " " "
- Soldatgossen . . . " " "
- Wid en källa . . . " " "
- Sjömansflickan . . . " " "

HELSINGFORS, 1885.

Pris: 5 penni.

Wårt land, vårt land, vårt fosterland,
Ljud högt, o dyra ord!
Ej lyfts en höjd mot himlens rand,
Ej sänks en dal, ej sköljs en strand,
Mer älskad än vår bygd i nord,
Än våra fäders jord.

Vårt land är fattigt, skall så bli
För den, som guld begär.
En främling far oss stolt förbi;
Men detta landet älska wi,
För oss med moar, fjäll och skär
Ett gulbland dock det är.

Vi älska våra strömmars brus
Och våra bäckars språng,
Den mörka skogens dystra sus,
Vår stjärnenatt, vårt sommarljus,
Allt, allt, hwad här som syn, som sång,
Vårt hjärta rört engång.

Här striddes våra fäders strid
Med tanke, swärd och plog,
Här, här, i klar som mulen tid,
Med lycka hård, med lycka blid,
Det finsta folkets hjärta slog,
Här bars hwad det fördrog.

Hvem täljde väl de striders tal,
Som detta folk bestod,
Då kriget röt från dal till dal,

Då frosten kom med hungrens kval,
Hvem måtte alt dess spilda blod
Och alt dess tålamod?

Och det var här det blodet flöt,
Ja här, för oss det var,
Och det var här sin fröjd det njöt,
Och det var här sin suck det göt,
Det folk, som våra bördor bar
Långt före våra dar.

Här är oss ljust, här är oss godt,
Här är oss alt beskärmt;
Hur ödet kastar än vår lott,
Ett land, ett fosterland wi fått.
Hwad fins på jorden mera värdt
Att hållas dyrt och kärt?

Och här och här är detta land,
Vårt öga ser det här;
Vi kunna sträcka ut vår hand
Och wisa gladt på sjö och strand
Och säga: se det landet där,
Vårt fosterland det är!

Och fördes wi att bo i glans
Bland guldmoln i det blå,
Och blef vårt lif en stjärnedans,
Där tår ej göts, där suck ej fans,
Till detta arma land ändå
Vår längtan skulle stå.

O land, du tusen fjöars land,
Där sång och trohet bygt,
Där lifwets haf oss gett en strand,
Vår forntids land, vår framtids land,
Var för din fattigdom ej flygt,
Var fritt, var gladt, var trygt!

Din blomning, sluten än i knopp,
Skall mogna ur sitt twång;
Se, ur vår kärlek skall gå opp
Ditt ljus, din glans, din fröjd, ditt hopp,
Och högre klinga skall en gång
Vår fosterländska sång.

Björneborgarens Marsch.

Söner af ett folk, som blödt
 På Narwas heb, på Polens sand, på Leipzigs slätter,
 Lützens kullar,

Än har Finlands kraft ej dött,
 Än kan med owäns blod ett fält här färgas rödt.
 Bort, bort hwila, rast och fred!
 En storm är lös, det hungar eld och fältkanonens åska
 rullar;

Framåt, framåt, led wid led!
 På tappre män se tappre fäders andar ned.

Ädlaste mål
 Ds lyser på vår bana;
 Skarpt är vårt stål
 Och blöda är vår wana.
 Alla, alla käft framåt!
 Här är vår sefeligamla frihets sköna stråt.

Lys högt, du segerfälla fana,
 Sliten af strider se'n en grånad forntids dar,
 Fram, fram vårt ädla, härjade standar!
 Än fins en slit med Finlands gamla färger kvar.

Äldrig skall vår fosterjord
 Af wäldets makt ur oförblödda bataljoners armar ryckas;
 Äldrig ljuda skall det ord,
 Att Finlands folk förrådt sin fria bygd i nord.
 Falla kan den tappre blott,
 Ej rygga för en faras hot, ej swika, böjas och förtryckas.
 Falla, sköna frigarlott,
 Blif wår, se'n för en seger än wi kämpa fått!

Wapen i hand
 Och käft wår owän nära!
 Dö för vårt land
 Är lefwa för wår ära.

Rastlöst fram från strid till strid,
 Ty nu är stunden wår och nu är skördens tid!

Glesnade leder wittne bära
 Härligt om mod och bragder, om vårt lands försvar.
 Fram, fram vårt ädla, trofuga standar!
 Omkring dig än din trogna finsta makt du har.

Soldatgossen.

Min fader war en ung soldat, den wädraste man fann,
 Wid femton år gewär han tog, wid sjutton war
 han man.

Hans hela wärld war ärans fält,
 Där stod han glad, hwar han sig stält,
 I eld, i blod, i frost, i swält; —
 Han war min fader han.

Jag war ett barn, när han drog bort, se'n fridens dag
 war slut,
 Dock mins jag än hans stolta gång, jag mins den hwar
 minut,

Hans hatt, hans plym, den bruna hyn
 Och skuggan från hans ögonbryn:
 Nej, aldrig går det ur min syn,
 Hur härlig han såg ut.

Det hördes snart från höga nord, när hären rykte ned,
 Hur han war käck, hur han war stark, hur i hwar strid
 han stred.

Så sad's, han fått medalj också,
 Det spordes snart, att han fått två;
 Åh, tänkte jag i hjärtat då,
 Den som fick wara med!

Och wintern gick, och drifwan smalt, och det war lust och wår,
 Då kom ett bud: din fader dött, han dog för ädla får.
 Jag tänkte då, jag wet ej hwad,
 War stundom ängslig, stundom glad;
 Men mor, hon gret tre dar å rad,
 Så blef hon lagd på bår.

Min fader slöt på Lappos slätt, sin fana närmst inwid;
 Det sägs, det war den första gång, han blefna setts i strid!
 På Uttismalm, för Gustafs land,
 Min farfar dog med swärd i hand;
 Hans fader föll wid Willmanstrand,
 Han war från Karols tid.

Så war med dem, så blödde de, så har det ständigt gått;
 Ett härligt lif de lefwat dock, en härlig döb de fått.

Åh, hvem vill slappla trög och tung?
 Nej, gå i fält helt varm och ung
 Och dö för ära, land och kung, —
 Se, det är annan lott!

Jag är en fattig gosse jag, som äter andras bröd,
 Jag har ej huld, jag har ej hem, alt se'n min faders död;
 Men klaga är ej mitt behag,
 Jag väger högre dag från dag,
 Jag är en frigargosse, jag,
 För mig fins ingen nöd.

Och lefwer jag, tills jag blir stor och fyller femton år,
 Till samma swält, till samma kamp, till samma död jag går.
 Där kulor hwina tätast då,
 Där skall man finna mig också,
 Där will och jag försöka på
 I mina faders spår.

Källan.

Jag fitter, källa, wid din rand
 Och ser på molnens tåg,
 Hur, lednda af en ofedd hand,
 De wäyla i din wåg.

Där kom en sky, den log så röd,
 Som rosenknoppen ler;
 Farväl! hur snart farväl den bjöd,
 För att ej komma mer.

Dock, där en annan lika klar
 Och strålande igen!
 Åh, lika flyktig, lika snar,
 Försvinner äfwen den.

Nu åter en! — Den will ej fly,
 Den wandrar tungt sin stig;
 Men, källa, mörk är denna sky,
 Och den förmörkar dig.

Jag tänker, när jag ser dig så,
 Uppå min egen själ:
 Hur mången gyllne sky också
 Har bjudit den farväl;

Hur mången tung och dyster spred
 Sin djupa natt i den,
 Och kom så hastigt, ack, men skred
 Så långsamt bort igen.

Men hur de kommit, hur de gått,
 Jag kânt dem ganska wäl:
 De warit toma skyar blott
 I spegeln af min själ.

Och spegelns ljus och mörker skall
 Likwäl af dem bero! —
 O källa, när blir leken all,
 När får din bölja ro?

Sjömanslickan.

Winden blåser opp i hast,
 Segel fylla stång och mast,
 Skeppet styr till fjärran länder,
 Gud wet när det återwänder!

Du, som far där, äger du
 Någon blick för mig ännu?
 O, jag såg dig än, kanhända,
 Om min gråt dock toge ända.

Wore jag hwad fågeln är,
 Wingad, såsom måfen där,
 Följde jag dig glad på färden
 Till den obekanta wärlden!

Rom beständigt dit du kom,
Wände, när du wände om,
Spelte med min lätta winge
Och din blick i flykten finge.

Men den arma flickans lott
Är att släta affked blott,
Med en tårfull duk i handen,
Winglös lämnad kvar på stranden.

Långt ifrån att följa få,
Måste jag tillbaka gå,
Innan kvällen komma humnit,
Innan seglet än förswunnit;

Måste jaga ur mitt bröst
Saknaden, som är min tröst,
Torfa wäl från kunden tåren,
Att min mor ej märker spåren.

Walda Sanger och Wilor

utgifna af

Sällskapet

Svenska Folkskolans Männer

Första samlingen:

II.

Hwi suckar det så tungt	
uti flogen? af	B. C. Malmström.
Männ tro? Jo, jo!	A. F. Lindblad.
Näckens polsta af	A. A. Afzelius.
Liten Karin.	Folkwisja.
Stjärnan af	L. Stenbäck.
En liten tid af	J. Topelius.

Helsingfors, 1885.

Pris: 5 penni.

Hwi suckar det så tungt uti skogen?

Och liten pilt han sitter en kulan höstefväll
Och leker tyft inunder gula linden:
Han ser hur ljusen brinna uti Guds Faders tjäll
Och hör hur löfven prafska under vinden.
Men huru länge pilten i sina drömmar satt,
Allt mörkare blef lunden uti september-natt.
Då suckar det så tungt uti skogen.

Och liten pilt han lysnade, blef hemst uti sitt mod
Och började att springa utåt leden.
Han tänkte stygga tankar och skrämde upp sitt blod
Och vilse gick på ljungbewugna heden.
Han tänkte uppå fader, på mor och syston kär:
„Gud nåde mig, som liten är, om wäl jag wore där!“
Då suckar det så tungt uti skogen.

Men månen träder stilla ur sönderbrusten sky
Och kastar silfwertäcket öfwer jorden.
Och skuggorna förskräkta till bärgens fötter fly,
Och trollena de flyga upp åt norden:
Och bärgens toppar glimma; men skogen han är mörk,
Och ufwen sjunger sorgesång i regnbejjuten björk —
Då suckar det så tungt uti skogen.

Och liten pilt han löpte utöfwer widan hed
Och tänkte uppå mången gammal sägen.
Och himlens stjärnor skredo, och natten led och led,
Men ej så träffade han rätta vägen.
„I blida stjärnor alla uppå den höga stig,
I wifsnade små blommor, o sägen, sägen mig:
Hwem suckade så tungt uti skogen?“

Men alla stjärnor tego och liten blomma teg,
Och pilten många bittra tårar fälde.
Så kom han till små älfwors tjäll. — Med wingesnabba steg
Han midt i deras lätta ring sig stälde.
„O I, som träden dansen på ljungbewuxen stig,
I skönaste små syston, o sägen, sägen mig:
Hwem suckade så tungt uti skogen?“

Och liten älfwadrottning med fagra läppar log
Och smekte liten pilt på röda kinden.
„Gråt icke, wackra gosse, fastän du wilse drog,
Fastän du blef så hämsk inunder linden.
Men sätt dig här på tufwan å ljungbewuxen stig,
Och torka dina tårar, så skall jag säga dig
Hwem suckade så tungt uti skogen.“

„När natten falta stiger utöfwer land och sjö,
Och dagens sorl begynner att förswinna,
Och wägen går till hwila inunder grönan ö,
Och alla wackra stjärnor börja brinna:
Då blifwer himlens bäge så ren och spegelklar,
En här af goda englar så tyft därunder far
Och gråter silfwertårar öfwer jorden.“

Då ser i himlens spegel sin bild den arma jord
Och finner sig så dystert och förkastad:
Hon täljer alla syndar, all lögn och flärd och mord,
Hwarmed hon är se'n tusen år belastad.
Då far en dödens rysning igenom hennes märke,
Då bedja alla dalar, då bitta alla bärg,
Då suckar det så tungt uti skogen.“

„Saf tack, du älfwadrottning! — det glömmet jag ej mer,
Ej håller fruktat jag att hemåt wandra.
Se där! i månens strimma min rätta stig jag ser;
Farwäl! wi glömma icke brådt hwarandra.
Wäl är jag mycket ringa, ej har jag gods och gull;
Men Herren will jag lofwa, att aldrig för min skull
Det sucka skall så tungt uti skogen.“

Männ' tro? Jo jo!

Hwad mänd' det landet heta,
 Som har min älskling gömt, männ' tro?
 Det wille jag wäl weta,
 Och om han mig har glömt? Jo jo!
 Lilla fogel! ge mig swar,
 Du, som genom lusten far,
 Dröj, o dröj! säj, o säj!
 Nej, du skyndar bort så fort,
 Bryr dig om mitt kwal ej stort;
 Ensam så min wisa dör,
 Sjungen på en ton, som ingen hör.

Hur har den munnen talat,
 Som honom från mig drog, männ' tro?
 Hur har det ögat strålat,
 Som honom så betog? Jo jo,
 Wågen hör jag slå mot strand,
 Fjäriln sitter still på hand.
 Dröjen twar! Gen mig swar!
 Nej, I slyn mig båda två,
 Ad! så gjorde han också.
 Ensam så min wisa dör;
 Sjungen på en ton, som ingen hör.

Räckens polska.

Djupt i hafwet på demantehällen
 Räckan hwilar i grönan sal.
 Nattens tärnor spänna mörka pällen
 Öfwer skog, öfwer bärg och dal.
 Rvällen härlig står i swartan högtidskrud;
 När och fjärran ej en susning, intet ljud

Stör det lugn öfwer näjden rår,
När hafwets kung ur gyllne borgen går.

Agirs döttrar honom sakteliga
 Gunga fram på den klara sjö.
 Harpans ljud de gå så sorgeliga,
 Söka fjärran en wäg att dö.
 Fast hans öga står åt dunkla himmelen,
 Ingen stjärna bådard nattens drottning än.
 Freja smyckar sitt gyllne hår,
 Och Räckan så sin sorg på harpan slår:

„D, hwar dwäljs du, klaraste bland stjärnor,
 I den blånande skymningsstund?
 Du, som fordom, en af jordens tärnor,
 War min brud uti hafwets grund,
 Och, när hjärtat brann wid mina ömma slag,
 Smög så skön och blyg de tjuşande behag
 Mot min barm i den swala flod,
 Och gyllne harpan stum på wågen stod.

Så den sorgsne. Men wid himlaranden
 Freja huldt genom natten ler.
 Ewig på den guldbeströdda stranden
 Sina tårar hon glänsa ser.
 Och sin wän på hafwet hälsar hon så mild;
 Wågen speglar darrande den huldas bild;
 Räckan höres på böljan blå
 Så gladelig sin gyllne harpa slå.

Nattens tärnor, klara stjärnor alla,
 Gå till dans i den stilla kväll,
 När de skära silfvertoner skalla
 Öfwer stranden från håll till håll.
 Men när blodig dagens drott i östern står,
 Bleknande och rädd den blida stjärnan går;
 Sorgligt affked hon blickar ner,
 Och gyllne harpan klingar icke mer.

Liten Karin.

Och liten Karin tjänte
 I unga kungens gård;
 Hon lyfte som en stjärna
 Bland alla tärnor små.

Hon lyfte som en stjärna
 Allt bland de tärnor små,
 Och unga kungen talte
 Till liten Karin så:

„Och hör du, liten Karin,
 Säg will du blifwa min?
 Grå hästen och gullfadeln,
 Dem will jag gifwa dig.“

Grå hästen och gullfadeln,
 Dem passar jag ej på.
 Gif dem din unga drottning,
 Låt mig med äran gå.

„Och hör du, liten Karin,
 Säg will du blifwa min?
 Min rödaste guldfrona
 Den will jag gifwa dig.“

Din rödaste guldfrona
 Den passar jag ej på.
 Gif den din unga drottning,
 Låt mig med äran gå.

„Och hör du, liten Karin,
 Säg will du blifwa min?
 Mitt halfwa kungarike
 Det will jag gifwa dig.“

Ditt halfwa kungarike
 Det passar jag ej på.
 Gif det din unga drottning,
 Låt mig med äran gå.

„Och hör du, liten Karin,
 Will du ej blifwa min,

Så skall jag låta fätta dig
 I spiketunnan in.“

Och will du låta fätta mig
 I spiketunnan in;
 Guds änglar små, de se, att jag
 Oskyldig är därtill.

De jatte liten Karin
 I spiketunnan in.
 Och konungens små svenner
 De rulla henne kring.

Då kom det ifrån himmelen
 Två hvita dufvor ner;
 De togo liten Karin,
 Och strax så blef det tre.

Stjärnan.

Stjärnan glimmande står och ser
 Öfver jorden i natten ner.
 Klara låga uti det blå,
 Sköna stjärna, som skiner så,
 O, hur är du så kall ändå!

Intet suckande mänskobröst
 Finna kan i ditt öga tröst;
 Utan kärlek ifrån din höjd
 Ser du lysande, lugn och nöjd
 Jordens jämmer och jordens fröjd.

Satt du icke med stolt förakt
 Sköna stjärna i härlig prakt,
 Kanste kunde du glad och fri
 Lyckliggöra och lycklig bli.
 Men nu går du öfs kallt förbi.

En liten tid.

O låt mig lefwa en liten tid
 Och dö lik blomman i dalens frid,
 Och räkna dagarnas fröjd och kival
 Och glömma dagarnas tal!

O, låt mig lefwa en liten tid,
 Med hjärta rent och med ande blid,
 Och låt mig andas den korta vår
 Och dö förr'n våren förgår!

Förr'n solen öfwer min fröjd gått ned,
 Förr'n stjärnan mistat det ljus hon spred,
 Förr'n mattnen särat mitt hjärtas tro —
 O, låt mitt hjärta få ro!

I hoppets saliga morgonglans,
 När kärlek binder sin myrtenkrans,
 I andens ljustiga knoppningstid —
 O, låt min ande få frid!

Hur utfägeligt kär och dyr
 Du är, o vår, som lik flammen flyr!
 Hur skönt, o lif, när, mot höjden wändt,
 Till flykt din winge du spänt!

O, låt mig lefwa en liten tid
 Och dö lik blomman i dalens frid,
 Och räkna dagarnas fröjd och kival
 Och glömma dagarnas tal!

Waldas Sönger och Wisor

utgifna af

Sällskapet

Svenska Folkskolans Vänner

Första samlingen:

III.

Bojkarne af . . .	Anna Maria Lenngren.
Sylwias wisa af . . .	J. Topelius.
Wärmland af . . .	N. Fryxell.
Swanhwits sång af . . .	P. D. N. Atterbom.
Dalmarsh af . . .	K. Dybeck.
Norden af . . .	"

Helsingfors, 1885.

Pris: 5 penni.

Pojkarne.

Jag mins den ljufwa tiden,
Jag mins den som i går,
Då ofkulden och friden
Tätt följde mina spår;
Då lasten war en hära
Och sorgen snart förswann;
Då alt, utom min lära,
Jag lätt och lustigt fann.

Uppå min mun war löjet,
Och hälfan i min blod,
I själen bodde nöjet,
Hwar människa war god:
Hwar pojke, glad och yster,
War strax min hulda bror;
Hwar flicka war min syster,
Hwar gumma war min mor.

Jag mins de fria fälten,
Jag mått så mången gång,
Där ofta jag war hjälten
I lekar och i språng;
De tusen glada spratten,
I sommarns friska wind,
Med fjärlarna i hatten
Och purpurn på min kind.

Af falskheten och swelen
Jag wiste intet än,
I hwar kamrat af leken
Jag såg en trogen vän;
De långa lömska kiffwen,

Dem kände icke wi;
När örflen war gifwen
War wreden och förbi.

Ej skilnad till personer
Jag såg i nöjets dar;
Bondpojkar och baroner,
Alt för mig lika war;
I glädjen och i yran,
Den af oss raska barn
Som gaf den längsta lyrn,
War den förnämsta karln.

Ej sanning af oss döljdes
Uti förtjänst och fel:
Omäldigheten följdes
Wid minsta kägelspel;
Den tråfigaste ungen
Wann priset wid vår dom,
När han slog riktigt kungen,
Och grefwen kasta bom.

Hur hördes ej vår klagan,
Wårt spåda hjärta swed,
Wid bannorna och agan,
Som någon lekbror led.
Hur glad att få tillbaka
Den glädje risjet slöt;
Min enda pepparkaka
Jag med den sorgsne bröt.

Men, mina ungdomswänner,
Hur tiden ändrat sig!
Jag er ej mera känner,
I kätten icke mig.
De blifwit män i staten,
De forna pojkarne,
Och kiffwas nu om maten,
Och slås om titlarne.

Med fyrti år på nacken
De streta i besvär,
Tungt i den branta backen
Där Lyckans tempel är. —

Swad ger då denna tärnan,
 Så fött i alla land? —
 Kallt hjärta under stjärnan,
 Gul hy och granna band.

Sylwias* wisa.

Hwem är du, fria och klara ton,
 Som går i skog och dalar,
 Som ljuder långt ur den öde mon
 Och högt ur skyarna talar,
 Som hwissar sakta i windens sus
 Och bånar mäktigt i wägens brus
 Och som mitt hjärta hugswalar?

Jag är en fogel i luftens sal,
 Som lystar högt mina wingar;
 Jag är en wind öfwer bärg och dal,
 Som lätt i topparna svingar;
 Jag är en wåg i den klara wif;
 Jag är en ängel från himmelrik,
 Som alla forger betwingar.

Jag är den smältande silfversång
 Från vårens dallrande strängar;
 Jag är den klaraste källas språng
 Ur skogens mjukaste fängar;
 Jag är den swala, den friska röst,
 Som wäller upp ur naturens bröst
 Likt doft ur blommande ängar.

Jag smyger stilla till sorgens stig
 Och smärtans ensliga tårar
 Och hwissar sakta: kom ut till mig
 Och tro på kommande wårar!

* Sylwia kallas ett slagte bland våra sångfoglär.

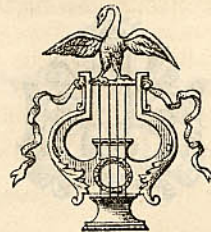
Jag har en fröjd för ditt fria wal,
 Jag har en läkdom för hwarje kwal,
 Som än ditt innersta sårar.

Kom ut till mig, du förgrätne wän,
 Till wår och frid och försoning!
 O, huru stor är Guds godhet än,
 Hur full af nåd och förskoning!
 Hur hög hans himmel! Hur blått hans haf!
 Hur grön, hur härlig den jord han gaf
 Ds bleka blomster till boning!

Kom ut, kom ut, och war fri och ung,
 Ty hoppets dagar de randas!
 Kom, war en fogel som jag, och sjung
 Hur skönt det dock är att andas,
 Att andas ut i den gröna hamn,
 Naturens älskade modershamn,
 Där ljus och skugga de blandas.

Ty wida världen är fri och grön,
 Fast mycket twång bor därinne;
 Och Finlands bygd är så rik och skön,
 Fast mycket armod wi finne;
 Och fången strålar af glädje här,
 Fast litet swäfwande wemod bär
 Af wårens forthet ett minne.

Wårt sätt att glädjas är så en gång,
 Det står ej mer till att dölja;
 Wi lärde det af wår fogelsång
 Och strandens hwiskande bölja.
 Ja, ja, det är litet sorg däri;
 Men Finlands bygd är dock glad och fri,
 Så länge hafwen den skölja.

Wärmland.

Att Wärmeland, du sköna, du härliga land,
 Du krona för Swea-rikes länder!
 Ja, om jag komme midt i det förlofwade land,
 Till Wärmland ändå jag återwänder.
 Ja, där will jag lefwa; ja, där will jag dö:
 Och om en gång från Wärmland jag tager mig en mö,
 Så wet jag, att aldrig jag mig ångrar.

Ja, när du en gång skall bort och gista dig, min wän,
 Då skall du till Wärmeland fara:
 Där finnas nog Guds gåfwor med flickor kvar igen,
 Och alla ä' de präktiga och rara.
 Men friar du där, så war munter och glad!
 Ty muntra gossar wilja Wärmlandsflickorna ha,
 De sorgsna — dem ge de på båten.

Och Wärmelands-gossen, han är så stolt och glad,
 Han fruktar för intet uti världen.
 När konungen bjuder, så drager han åstad,
 Bland kulor och blytrande swärden.
 Ja! woro det rysjar till tusendetal,
 Han ej dem alla fruktar, han will ej annat wal,
 Än dö eller segra med ära.

Och skulle han ej strida med glädje och med mod,
 Och lifwet sitt wåga, det unga?
 Där hemma sitter moder och beder för hans blod,
 Med bruden, den älskade, unga,
 En Wärmelandsflicka, så huld och så skön!
 För kung och land han strider och hon skall bli hans lön;
 Ho kan honom då öfwerwinna?

Swanhwits sång.

Stilla, o stilla!
 Somna från storm och snö.
 Ensliga lilla,
 Nu är det tid att dö!
 Kallt är kring dal och fjö.
 Stilla, o stilla!

Stumderna ila,
 Snart du den sista ser.
 Hwila, o hwila,
 Wisna som andra fler.
 Hjärta, hwad will du mer?
 Hwila, o hwila!

Domna, blott domna.
 Snön är din bästa wän,
 Godt är att somna.
 Wår kommer ej igen.
 Hjärta! hwi slår du än?
 Domna, blott domna!

Skuggan låt gömma
 Allt hwad du njöt och led,
 Glömma, o glömma,
 Sådan är solens sed.
 Lär dig i nattens fred
 Glömma, o glömma!

Tystna då, tystna —
 Döm i en suck din själ,
 Upphör att lysna;
 Lifwet dig bjöd farwål.
 Arma! god natt, sof wål!
 Tystna då, tystna!

Dalmarisch.

Dandom, mod och morfke män
 Fins i gamla Sverige än,
 Kraft i arm och kraft i barn
 Ungdomswarm i bardalarn.
 Dgon blå
 Då och då
 Le i blomsterdalar där!
 Nord, du jordens jättelem,
 Nord, du milda hjärtans hem.

Toner än från forna dar
 Sjuda där i skog och dal,
 Wilda, som en storm på haf,
 Wilda, som en tår på graf.
 Lysnen då,
 Wänner, på
 Hemländsk, hundraårig sång.
 Lysnen, älsken, lären den,
 Sjungen, sjung den själfwe sen.

Norden.

Du gamla, du friska, du fjällhöga Nord,
 Du, tyfsta, du glädjerika, sköna!
 Jag hälsar dig, wänaste land uppå jord,
 Din skog, din himmel, dina ängder gröna!

Du tronar på minnen från fornstora dar.
 Då äradt ditt namn flög öfwer jorden!
 Jag wet, att du är och du blir hwad du war.
 Ad, jag will lefwa, jag will dö i norden!

Walda Sanger och Wisor

utgifna af

Sällskapet

Svenska Folkskolans Wänner

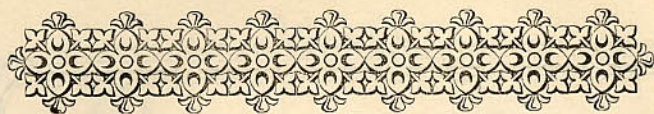
Första samlingen:

IV.

Den lilla kolargossen af . . . G. G. Geijer.
 En gammal tjänarinna af . . . Th. Lindh.
 Nyländingarnes marsch af . . .
 Flickan på hafsstranden af . . . E. Lönnrot.
 Nyländska folkvisor.

Helsingfors, 1885.

Preis: 5 penni.

Den lilla kolargossen.

Fskogen wid milan sitter far,
mor sitter hemma och spinner;
wänta, jag blir wäl också karl,
får en fästing efter mitt sinne.
Det är så mörkt långt, långt bort i skogen.

Tidigt med solen jag hemifrån gick;
friskt lif, medan solen glimmar!
Till far stall jag bära mat och drick;
nu komma snart kvällens timmar.
Det är så mörkt långt, långt bort i skogen.

Jag är ej rädder på liten grön stig,
där jag ensam i skogen månd' gånga.
Men furvorna se så mörkt på mig,
och bärgen fasta skuggor så långa.
Det är så mörkt långt, långt bort i skogen.

Tralala! Friskt sinne som fogeln i flygt!
Nu will jag springa och sjunga.
Gu! utur bärgen det svarar så stygt,
och orden, de komma så tunga.
Det är så mörkt långt, långt bort i skogen.

Ät wore jag wäl hos min gamle far!
Jag björnen hör brumma och sjunga;
och björnen, han är den starkaste karl,
och skonar hvarken gamla eller unga.
Det är så mörkt långt, långt bort i skogen.

Och skuggan faller så tjock, så tjock
som en fäll öfwer ensamma leden.

Det tassar, det braskar öfwer sten och stock,
och trollena träda på heden.
Det är så mörkt långt, långt bort i skogen.

Ät, Gud! Där är ett, det är två — i sitt garn
de mig ta — se, hur gramma de swinga!
De winka — Gud trösta mig, fattiga barn!
Här gäller för lifwet att springa.
Det är så mörkt långt, långt bort i skogen.

Och natten, den nedsteg, och timmen blef sen,
och willare och willare blef leden.
Det tassar, det rasslar öfwer stock och sten;
den lille springer på heden.
Det är så mörkt långt, långt bort i skogen.

Med pickande hjärta, med rosblommand' kind
wid milan hos sin far han faller ner;
„Wälkommen, wälkommen, kär sonen min!“ —
„Ät, jag har sett trollen och wäl mer!“
Det är så mörkt långt, långt bort i skogen.“ —

„Min son, jag satt här i så månet år
och är med Guds hjälp wälbehållen.
Den rätt kan läsa sitt Fader wår,
han rädes hvarken fan eller trollen,
fast det är mörkt långt, långt bort i skogen.“

En gammal tjänarinna.

Hn jag ser hennes blida anlet,
Hennes glada och vänliga blick,
Hennes slit, hennes ödmjuka ifwer,
Hennes fromma och ärbara skick.

Så långt hennes minne sig sträkte,
 Hon hade beständigt tjänt.
 Men hon sade blott glädt och ödmjukt:
 „Det war wäl så Herren ment.“

Hon hade ej någonsin famnats
 Utaf en makes arm,
 Ej med namnlös sällhet och bafwan
 Dryft ett barn till sin modersbarm.

Hon hade ej någonsin lutat
 Sitt hufwud mot egen härd.
 Ack, alt som war hennes eget,
 War så ringa i denna wärld!

Att hela hwad andra söndrat,
 Att glädjas åt andras fröjd,
 Att waka, då andra sofwo,
 Att se till, att enhwar blef nöjd;

Att slita, streta, arbeta
 För andra, för främmande blott
 Och sent eller aldrig bli tackad —
 Så war hennes ödes lott.

Att ha ibland om söndan
 För sin räknung en liten tid,
 Och ta ned den gamla Bibeln
 Och läsa en stund i frid

Om de rika, owansfliga skatter,
 Dem ej rost och ej mal förtär,
 Om det lif, som ej döden betwingar,
 Om den Herren, som ewig är. —

Så hon lefde — lift tusen gelikar —
 Och tynade jwåningom bort
 Och dog, blef begrafwen och glömdes —
 War det underligt? — imman fort.

Men jag henne aldrig kan glömma,
 Och jag glömmet aldrig en dag,
 Då hon stafwade långsamt och sakta
 Med stämna, darrande, swag:

Hur „de yttersta som de främsta“
 I himlen en gång man skall se,
 Och: „Gå in i din Herras glädje,
 Du trogne tjänare!“

Isländingarnes marsch.

Det stormande hafwets mäktiga fång
 Swart hjärta ibland oss känner.
 Wid vår wagga den ljöd i vår barndom en gång,
 Och den fostrar oss upp till männer.
 När molnen sig skoda, när luften känns kwaf,
 När det mörknar ibland på färden,
 Som en fläkt från det friska, det fria haf
 Käkt storma wi ut i wärlden.

Framåt bjuder wågornas wäldiga lek,
 Framåt glädt windarna tåga,
 Framåt då, I bröder, mot wäld och swef,
 Framåt mot det usla och låga!
 Som wägen blott sträfwar med jublande mod
 Att få dö wid de älskade landen,
 O, så låtom oss offra vårt lif, vårt blod
 Att, alt för fädernesstranden!

Swad af fädren wi ärft: vår härliga bygd,
 Vårt ärliga hjärta, vår heder,
 Vårt friska sinne, vår mandom, vår dygd,
 Vår lag, vår rätt, våra seder;
 Må wi lämna det alt, wid vår ändalykt,
 At våra wärande söner,
 Wälsignadt, förökadt, förkofradt och trygt —
 Allwäldige, hör våra böner!